Yayl? Çalg?lar Performans De?erlendirme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yayl? Çalg?lar Performans De?erlendirme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33070

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yayl? Çalg?lar Performans De?erlendirme Ölçe?i, yayl? çalg?lar e?itimcileri taraf?ndan ö?rencilerin bireysel performanslar?n? objektif ve yap?land?r?lm?? bir ?ekilde de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? bir ölçme arac?d?r. Ölçek, özellikle keman, viyola, çello ve kontrbas gibi yayl? çalg?lar?n icras?ndaki temel becerileri, yani **haz?rl?k**, **seslendirme** ve **teknik** yeterlilikleri ölçmeye odaklanmaktad?r. 2010 y?l?nda Çiftçi ve Kurtuldu taraf?ndan geli?tirilen bu ölçek, yüksek düzeyde iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa = 0.96) ve e?itimciler aras? yüksek düzeyde Geçerlik göstererek, müzik e?itimi alan?nda güvenilir bir de?erlendirme standard? sunmaktad?r.

Ölçek toplamda 3 alt boyuttan ve 8 maddeden olu?maktad?r. Amac?, ö?rencilerin performans geli?imlerini izlemek ve ö?retim süreçlerine geri bildirim sa?lamakt?r. Çal??man?n orijinal makalesine ait PDF dosyas? ?u adresten indirilebilir: yayli-calgilar-performans-degerlendirme-olcegi-toad.pdf.

Anahtar Kelimeler

Yayl? Çalg?lar, Performans De?erlendirme, Müzik E?itimi, Enstrüman E?itimi, Psikometri, Güvenirlik, Geçerlik, Entonasyon.

Yazarlar

Ersan Çiftçi, M. K. Kurtuldu

Amaç

Yayl? Çalg?lar Performans De?erlendirme Ölçe?i'nin temel amac?, yayl? çalg?lar alan?nda e?itim gören ö?rencilerin icra performanslar?n? mümkün oldu?unca objektif, standartla?t?r?lm?? ve kapsaml? bir biçimde de?erlendirmektir. Geleneksel olarak subjektif olabilen müzik performans? de?erlendirmesini, belirli ve ölçülebilir davran??sal göstergeler üzerinden yap?land?rarak e?itimcilere tutarl? bir araç sunmak hedeflenmi?tir.

Ölçek, ö?rencinin teknik becerilerini, müzikal ifade yetene?ini ve performansa haz?rl?k düzeyini kapsayan kritik alanlarda nicel veriler sa?lamay? amaçlamaktad?r. Bu sayede, hem ö?rencilerin güçlü ve zay?f yönleri belirlenebilir hem de e?itim programlar?n?n etkinli?i ölçülebilir.

Yap?

Ölçek, yayl? çalg?lar icras?n?n bütüncül bir de?erlendirmesini sa?lamak üzere tasarlanm?? üç ana boyuttan (faktörden) olu?maktad?r. Toplamda 8 maddeden olu?an bu yap?, müzik performans?n?n temel unsurlar?n? temsil etmektedir:

ARABPSYCHOLOGY.COM

Haz?rl?k Boyutu (2 Madde): Ö?rencinin icraya fiziksel ve zihinsel olarak haz?r bulunu?lu?unu, özellikle do?ru duru? ve tutu? gibi temel ergonomik ve teknik ön ko?ullar? de?erlendirir.

Seslendirme Boyutu (4 Madde): Müzikal icran?n kalitesini ölçer. Bu boyut, notalar?n do?ru seslendirilmesi ve özellikle **Entonasyon** (seslerin do?ru akort edilmesi) gibi temel müzikal yeterlilikleri içerir.

Teknik Boyut (2 Madde): ?crada kullan?lan spesifik teknik becerileri, özellikle sa? el/kol tekni?i gibi enstrüman hakimiyetini gerektiren unsurlar? de?erlendirir.

Geçerlik

Ölçe?in Geçerlik çal??malar?, özellikle e?itimciler aras? tutarl?l??a odaklanm??t?r (inter-rater reliability). Toplam alt? yayl? çalg? e?itimcisinin ba??ms?z de?erlendirmeleri aras?ndaki ili?ki incelenmi?tir. Tüm boyutlarda yüksek düzeyli pozitif ve anlaml? ili?kiler tespit edilmi?tir.

Haz?rl?k Boyutu: E?itimciler aras?nda verilen puanlar aras?ndaki ili?ki oldukça yüksek düzeyde ve anlaml?d?r. Yüksek düzeyli Korelasyon ili?kileri $p<0.001$ ve $p<0.01$ düzeylerinde anlaml? bulunmu?tur.

Seslendirme Boyutu: Bu boyutta da pozitif yönlü ve yüksek düzeyli bir ili?ki gözlenmi?tir. Alt? e?itimci aras?nda gerçekle?en Korelasyon katsay?lar? 0.713 ile 0.975 aral???nda seyretmi? ve $p<0.001$ ile $p<0.01$ düzeylerine göre anlaml? bulunmu?tur.

Teknik Boyut: Korelasyon de?erleri 0.718 ve 0.959 aral???nda de?i?mi?, ili?kinin yüksek düzeyli oldu?u görülmü?tür. Olu?an de?erler $p<0.05$, $p<0.01$ ve $p<0.001$ olmak üzere üç düzeyde de istatistiksel olarak anlaml? kabul edilmi?tir. Bu bulgular, ölçe?in farkl? de?erlendiriciler taraf?ndan tutarl? sonuçlar üretti?ini ve dolay?s?yla yüksek bir de?erlendirici geçerli?ine sahip oldu?unu göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in Güvenirlik analizi, iç tutarl?k (internal consistency) yöntemiyle incelenmi?tir. Elde edilen sonuçlar, ölçe?in hem genel yap?s?n?n hem de alt boyutlar?n?n yüksek düzeyde güvenilir oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Genel Güvenirlik: Ölçe?in genel Güvenirlik düzeyi **Cronbach Alfa 0.96** olarak belirlenmi?tir. Bu de?er, psikometrik aç?dan oldukça yüksek seviyede bir iç tutarl?l??a i?aret etmektedir.

Alt Boyut Güvenirli?i: Alt boyutlara yönelik iç tutarl?k seviyeleri de yüksek ç?km??t?r: Haz?rl?k boyutunda Cronbach Alfa 0.91, Seslendirme boyutunda 0.94 ve Teknik boyutunda 0.96 düzeyinde gerçekle?mi?tir. Bu sonuçlar, her bir alt boyutun kendi içindeki maddelerle yüksek düzeyde ili?kili

ARABPSYCHOLOGY.COM

oldu?unu ve güvenilir ölçümler sa?lad???n? göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in geli?tirme çal??mas?nda faktör analizi yöntemi kullan?larak performans de?erlendirmesinin üç temel bile?ene ayr?ld??? belirlenmi?tir. Bu analizler sonucunda ölçek, teorik olarak beklenen **haz?rl?k**, **seslendirme** ve **teknik** beceri faktörlerinden olu?mu?tur. Bu üç faktörlü yap?, yayl? çalg?lar performans?n?n çok boyutlu do?as?n? yans?tmaktad?r. Her bir faktör, ilgili maddelerle yüksek yük de?erleri göstermi? ve böylece ölçe?in yap?sal geçerli?i desteklenmi?tir.

Araç

Test Type: Geli?tirme Ölçe?i (Performans De?erlendirme)

Format: 3 alt boyut ve toplam 8 madde içeren derecelendirme ölçe?i (Orijinal derecelendirme format? kaynakta belirtilmemi?tir).

Language Available: Türkçe

Population Group: Yayl? Çalg?lar (Keman, Viyola, Çello, Kontrbas) e?itimi alan ö?renciler ve bu ö?rencileri de?erlendiren e?itimciler.

Age Group: Müzik e?itimi kurumlar?nda (Konservatuvar, Güzel Sanatlar Liseleri, E?itim Fakülteleri Müzik Bölümleri) yayl? çalg?lar e?itimi alan tüm ya? gruplar?.

Population Details: Ölçek, yayl? çalg? e?itimcileri taraf?ndan yap?lan de?erlendirmeler üzerine kuruludur.

Test Methodology: Gözlem ve puanlama temelli performans de?erlendirme metodolojisi.

Anahtar Kelimeler

Müzik Performans?, ?cra De?erlendirme, Yayl? Çalg?lar E?itimi, Teknik Beceri, Haz?rl?k Düzeyi, Korelasyon Analizi, Cronbach Alfa.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Sorumlu Yazar: Ersan Çiftçi

Test Y?l?: 2010 (Orijinal yay?n tarihi)

?leti?im E-posta: ersanfarmer@gmail.com

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ücret ve ?zinler: Ölçe?in ticari kullan?m?, izinler ve ücretlendirme bilgileri için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Çiftçi, E. ve Kurtuldu, M. K. (2010). Yayl? Çalg?lar Performans De?erlendirme Ölçe?i geçerlik ve güvenirlik analizi. *Erzincan E?itim Fakültesi Dergisi*, *12*(2), 177-190. eefdergi.erzincan.edu.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? ?u ba?lant?dan indirilebilir: yayli-calgilar-performans-de?erlendirme-olcegi-toad.pdf

Yayl? Çalg?lar Performans De?erlendirme Ölçe?i Maddeleri

Ölçek Yap?s?:

3 alt boyut, 8 madde

Alt Boyutlar ve Maddeleri:

Haz?rl?k (2m): Haz?r bulunu?luk (Do?ru duru? ve tutu?)

Seslendirme (4m): Notalar? Do?ru Seslendirme (Entonasyon)

Teknik (2m): Sa? El/Kol Tekni?i

ARABPSYCHOLOGY.COM